

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W ŁODZI**

Łódź, 5 listopada 2020 r.

WOOS.4221.83.2020.IBa.2

W P L Y N E Ł O	URZĄD GMINY NIEBORÓW <i>wypupa</i>
	2020 -11- 05
	Nr. <i>8274/20</i>
	Ilość załączników Podpis <i>Papuga</i>

Sz. P. Jarosław Papuga
Wójt Gminy Nieborów

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust.1 pkt 1, art. 77 ust. 3, 4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.), zwanej dalej w skrócie ustawą ooś, w sprawie administracyjnej zainicjowanej wnioskiem Pani Katarzyny Giersz – pełnomocnika wnioskodawcy z 21 listopada 2019 r., o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na „*budowie i eksploatacji zespołu magazynowo-usługowo-produkcyjnego wraz z przestrzeniami socjalno-administracyjnymi oraz tow. infrastrukturą, w tym zespołami parkingów na działkach ewidencyjnych nr 373, 374/2, 371, 372/2, 376, 377/2, 378, 379/2, 365/3, 362/2, 366/3, 368, 369/2, 375, 363/3, 381, 382/2, 388, 389/2, 384, 386, 385/2, 387/2 w m. Dzierzgow, gm. Nieborów, pow. łowicki, województwo łódzkie, nawiązując do wystąpienia Wójta Gminy Nieborów z 20 sierpnia 2020 r., znak: ROS.6220.19.2019.JS,*

odmawiam uzgodnienia warunków realizacji powyższego przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Nieborów pismem z 20 sierpnia 2020 r., znak: ROS.6220.19.2019.JS wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (zwanego dalej RDOŚ w Łodzi) o uzgodnienie warunków realizacji dla przedsięwzięcia polegającego na „*budowie i eksploatacji zespołu magazynowo-usługowo-produkcyjnego wraz z przestrzeniami socjalno-administracyjnymi oraz tow. infrastrukturą, w tym zespołami parkingów na działkach ewidencyjnych nr 373, 374/2, 371, 372/2, 376, 377/2, 378, 379/2, 365/3, 362/2, 366/3, 368, 369/2, 375, 363/3, 381, 382/2, 388, 389/2, 384, 386, 385/2, 387/2 w m. Dzierzgow, gm. Nieborów, pow. łowicki, województwo łódzkie,* zwanego dalej przedmiotowym przedsięwzięciem. Do pisma załączono m.in.: raport o ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, kserokopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla nieruchomości oznaczonych numerami ewidencyjnymi 373, 374/2, 371, 372/2, 376, 377/2, 378, 379/2, 365/3, 362/2, 366/3, 368, 369/2, 375, 363/3, 381, 382/2, 388, 389/2, 384, 386, 385/2, 387/2 położonych w obrębie ewidencyjnym Nr 0007 – Dzierzgow, gmina Nieborów, zatwierdzonego Uchwałą nr X/37/2015 Rady Gminy Nieborów z dnia 24 czerwca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z dnia 24 września 2015 r., poz. 3649).

Pismem z 11 września 2020 r., znak: WOOS.4221.83.2020.IBa RDOŚ w Łodzi zwrócił się do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Łodzi o wyrażenie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

W piśmie z 28 września 2020 r., znak: O.Ł.I-2.602/613.109.302.2020.mod GDDKiA Oddział w Łodzi wyraziła opinię w sprawie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Przedmiotowe przedsięwzięcie nie zostało zakwalifikowane przez Wójta Gminy Nieborów, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019, poz. 1839), jednak w opinii RDOŚ w Łodzi winno zostać zakwalifikowane jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 37, pkt 54 lit. b, pkt 58 lit. b ww. rozporządzenia, dla którego uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane i przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest fakultatywne.

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia został nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko postanowieniem Wójta Gminy Nieborów z 10 marca 2020 r. o znaku: ROS.6220.19.2019.JS określającym również wymagany zakres raportu (zwanym w skrócie postanowieniem o zakresie raportu). Ww. postanowienie zostało poprzedzone opinią Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 23 stycznia 2020 r., znak: WOOS.4220.709.2019.IBa.2.

Zgodnie z art. 77 ust.1 pkt 1 ustawy ooś, organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia będącego przedmiotem prowadzonego postępowania jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi. Przepisy przewidujące kompetencje organu administrującego do ukształtowania określonych warunków realizacji przedsięwzięcia stanowią również wystarczającą podstawę do wydania odmowy, nawet jeśli o niej wprost nie stanowią.

Przedłożony raport o oddziaływaniu na środowisko stanowi główny materiał dowodowy, który był brany pod uwagę w wydawaniu orzeczenia w przedmiotowej sprawie.

Przechodząc do uzasadnienia odmowy uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, to odmowa wynika z niezgodności przedłożonego raportu z zapisami art. 66 ustawy ooś oraz zapisami postanowienia o zakresie raportu. W miejscu tym należy wskazać, że postanowienie to wiąże zarówno organ prowadzący postępowanie główne, organy współdziałające, jak i strony postępowania oraz autorów raportu ooś.

Dodatkowo niniejsza odmowa związana jest również z lokalizacją przedmiotowego przedsięwzięcia, które znajduje się na szlaku migracyjnym zwierząt, w pobliżu przejścia dla małych zwierząt pod autostradą A2 w km 369+965. W opinii zarządcy autostrady A2, tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Łodzi (zwanej dalej GDDKiA Oddział w Łodzi), która to opinia jest zbieżna ze stanowiskiem RDOŚ w Łodzi, ze względu na charakter oraz lokalizację nie można wykluczyć oddziaływania przedsięwzięcia na etapie realizacji oraz eksploatacji na skuteczność oraz funkcjonowanie przejścia dla zwierząt (PZM25 w km 369+965).

Obowiązek utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych poprzez budowę przejść dla zwierząt został nałożony w postanowieniu RDOŚ w Łodzi z 15 września 2010 r. znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/1958/pp/17/10/gp uzgadniającym realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie autostrady A2 na przedmiotowym odcinku.

Zdaniem tut. organu lokalizacja, skala, charakter przedsięwzięcia wskazują, że przedsięwzięcie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze, zwłaszcza faunę i szlaki migracyjne. Przedsięwzięcie spowoduje zaburzenie funkcjonowania przejścia dla zwierząt w ciągu drogi A2. Przejście służy migracji zwierząt małych wzdłuż rowu, który w ramach przedsięwzięcia będzie podlegał przebudowie (przełożenie i orurowanie), straci więc całkowicie walor szlaku migracyjnego na odcinku przebudowanym. Przejście stanowi obecnie udrożnienie migracji między stawami na północy drogi A2, wzdłuż częściowo zadrzewionego

rowu, aż do terenów leśnych na południe od A2. Zabudowa terenu na południe od drogi A2 spowoduje całkowite zaburzenie tej migracji. Co więcej, może nastąpić śmiertelność zwierząt na drodze pomiędzy dwoma ogrodzonymi terenami z projektowanymi halami (droga wydzielona w miejscowym planie zagospodarowania terenu jako 7.42 KD-D), ponieważ przechodzące przejściem zwierzęta od strony północnej będą wychodzić bezpośrednio na tę drogę, nastąpi skanalizowanie migracji drogą, która odznaczać się będzie dużym ruchem pojazdów ciężkich. Nie do przyjęcia są wnioski zawarte w dokumentacji, że zwierzęta będą płynnie mijać teren przedsięwzięcia. Przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod drogę 7.42 KD-D i zaprojektowanie w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia w tym miejscu drogi jest nie do przyjęcia w obliczu istnienia na końcu tej drogi przejścia dla zwierząt, ponieważ może doprowadzić to do dużej śmiertelności zwierząt, które z przejścia skorzystają migrując od strony północnej. Analiza przedstawiona w raporcie odnosząca się do wpływu przedsięwzięcia na przyrodę ożywioną, w tym korytarze ekologiczne i lokalne szlaki migracyjne, jest pobieżna. Zaproponowane w raporcie o oddziaływaniu na środowisko rozwiązania są niewystarczające, by zachować właściwą i bezpieczną migrację zwierząt przejściem dla zwierząt w ciągu drogi A2. Nie bez znaczenia jest fakt, że teren przedsięwzięcia znajduje się na obszarze, gdzie w kierunku północnym rozciąga się obszar chronionego krajobrazu, na wschód rozciąga się park krajobrazowy.

Ponadto w raporcie występują liczne braki, rozbieżności i niejasności. Inwentaryzacja przyrodnicza jest pobieżna, np. w zakresie szaty roślinnej wymieniono tylko 18 gatunków flory, nie odnosząc się w ogóle do zbiorowisk roślinnych. Wyniki inwentaryzacji wydają się być niepełne. W raporcie deprecjonuje się wartości przyrodnicze terenu. Obszar realizacji przedsięwzięcia charakteryzuje się obecnie mozaiką siedlisk, występują tu cenne elementy środowiska przyrodniczego odznaczające się zwykle wysoką bioróżnorodnością m.in. rowy, zbiorniki, tereny leśne i inne. Przekształcenie terenu nastąpi na ogromnej powierzchni. W raporcie o oddziaływaniu na środowisko nie wykorzystano wyników innych ocen oddziaływania na środowisko, ani wyników prowadzonych w rejonie przedsięwzięcia monitoringów wynikających głównie z obecności w sąsiedztwie drogi A2. Brak rzetelnej, pełnej wiedzy o stanie środowiska przyrodniczego tego terenu nie pozwala uznać przeprowadzonej analizy oddziaływania na środowisko jako wiarygodnej.

W postanowieniu z 15 września 2010 r. znak: RDOŚ-10-WOOS/6613/1958/pp/17/10/gp Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi zwrócił uwagę na istotne znaczenie zapewnienia przywrócenia migracji i ciągów zwierząt i nakazał wykonanie 21 przejść dolnych dla zwierząt małych, spośród których jedno (PZM25 w km 396+965) znajduje się w rejonie przedmiotowego przedsięwzięcia. Budowa przejść została wskazana jako zadanie priorytetowe. Zgodnie z przeprowadzoną przez RDOŚ w Łodzi oceną oddziaływania na środowisko w ramach postępowania dotyczącego budowy autostrady A2 RDOŚ w Łodzi odmiennie niż autorzy przedmiotowego raportu ocenił charakter i wagę lokalnych szlaków migracji. W ocenie RDOŚ w Łodzi istnienie przejścia dla zwierząt PZM25 w obecnej lokalizacji jest uzasadnione lokalnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Było i jest niezbędne do zachowania istniejącego, bez wątplenia, w tym miejscu szlaku migracyjnego dzięki obecności rowu, któremu towarzyszą zadrzewienia, łączącego teren stawów na północ od drogi A2 i terenów zadrzewionych na południe od drogi A2. Ponadto przejście dla zwierząt służy skanalizowaniu migracji zwierząt nie związanych bezpośrednio z rowem, ale napotykających barierę migracyjną w postaci obiektu liniowego – ogrodzonej szczelnie drogi – zwierzęta w takim przypadku migrują wzdłuż ogrodzenia, aż do najbliższego przejścia. W miejscu tym należy zwrócić uwagę, że przejścia dla zwierząt stanowią podstawowy i niezbędny środek minimalizujący znaczące negatywne oddziaływanie powodowane przez obiekty liniowe, tj. drogi i linie kolejowe, będące obiektami użyteczności

publicznej. Jak wskazano w powyższym postanowieniu RDOŚ w Łodzi liczba projektowanych przejść pozwoli na swobodną migrację zwierząt.

Należy podkreślić, że jako działanie minimalizujące negatywne oddziaływanie na szlaki migracji zwierząt, RDOŚ w Łodzi nakazał zaprojektowanie przejścia dla zwierząt małych PZM25 w km 396+965. W związku z powyższym poddano analizie możliwość ograniczenia żerowania mniejszych zwierząt i ich migracji na przedmiotowym terenie (w ramach postępowania dotyczącego budowy autostrady A2) i wskazano, że doprowadzenie do takiego ograniczenia nie jest możliwe.

W postanowieniu o zakresie raportu wskazano, że należy przeanalizować wpływ przedsięwzięcia na migrację zwierząt i funkcjonowanie pobliskiego przejścia dla małych zwierząt w 396+965 km pod autostradą A2. Jednak zdaniem RDOŚ w Łodzi oraz GDDKiA Oddział w Łodzi w raporcie nie przedstawiono szczegółowej analizy i nie przeprowadzono rzetelnej oceny oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem istniejących przedsięwzięć oraz przejść dla zwierząt, w szczególności przejścia PZM 25 w km 396+965.

W załączonym raporcie oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko w zakresie powiązań z innymi przedsięwzięciami znajdującymi się w rejonie planowanego przedsięwzięcia dokonano analizy powiązania przedmiotowego przedsięwzięcia z istniejącą w jego najbliższym otoczeniu Autostradą A2, jednakże jedynie w zakresie oddziaływania w zakresie hałasu i oddziaływania na powietrze atmosferyczne. W raporcie nie zawarto realnej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na możliwość migracji zwierząt. Koniecznym jest zapewnienie możliwości swobodnej migracji zwierząt przez teren planowanej inwestycji w sposób dla nich bezpieczny. W raporcie nie przedstawiono analizy różnych rozwiązań zagospodarowania terenu umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie istniejących przejść dla zwierząt, nie przeprowadzono również żadnej analizy oddziaływania przedsięwzięcia w fazie realizacji na lokalne populacje zwierząt oraz istniejące przejścia dla zwierząt, w tym w szczególności wpływu przewidywanego zatrudnienia na poziomie 1 435 osób oraz pracy w trybie 24 godzinnym przez 7 dni w tygodniu, przez cały rok, obsługi komunikacyjnej w dzień i w nocy, oświetlenia terenu inwestycji oraz infrastruktury towarzyszącej, np.: tablic lub pylonów reklamowych.

Podsumowując, realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia w zaproponowanym wariantcie grozi dysfunkcyjnością wybudowanego przejścia dla zwierząt PZM25 w km 396+965, co należy uznać za oddziaływanie znacząco negatywne.

Zgodnie z art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.) gospodarowanie zasobami dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz zasobami genetycznymi roślin, zwierząt i grzybów użytkowanymi przez człowieka powinno zapewniać ich trwałość, optymalną liczebność i ochronę różnorodności genetycznej. Efekt ten można uzyskać m.in. poprzez zachowanie właściwej drożności korytarzy ekologicznych i szlaków migracji.

W opinii tutejszego organu raport nie pozwala stwierdzić, że funkcjonalność przejścia dla zwierząt będzie utrzymana po rozpoczęciu eksploatacji przedsięwzięcia. Raport nie zawiera analiz, porównań danych pochodzących z podobnych przedsięwzięć lub innych racjonalnych i wiarygodnych popartych wiedzą naukową argumentów pozwalających na obronę tezy, że przedmiotowe przedsięwzięcie nie spowoduje ograniczenia w dostępie zwierząt do przejścia.

Weryfikacja raportu jest oceną, czy przedstawiony dokument zawiera wszystkie wymagane elementy i czy zawarte w nim informacje są prawdziwe i rzetelne, a przedstawione wyniki obliczeń mające znaczenie dla oceny przedsięwzięcia są wiarygodne w kontekście „negatywnego oddziaływania na środowisko” danego przedsięwzięcia. RDOŚ w Łodzi analizując treść raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko w pierwszej kolejności sprawdził

jego zgodność z zapisami postanowienia o zakresie raportu oraz zapisami art. 66 ustawy o oś jednocześnie biorąc pod uwagę metodykę przeprowadzonych analiz (oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko) nie uznał wiarygodności, prawidłowości i kompletności analiz przedstawionych w rzeczonym raporcie, wskazując (argumentując) poniżej.

Należy wskazać, iż zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy o oś raport o oś ma zawierać opis wariantów uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania, w tym:

- a) wariantu proponowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
  - b) racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska
- wraz z uzasadnieniem ich wyboru.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy o oś raport o oś ma zawierać określenie przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i katastrofy naturalnej i budowlanej, na klimat, w tym emisje gazów cieplarnianych i oddziaływania istotne z punktu widzenia dostosowania do zmian klimatu, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko [...].

W pierwszej kolejności należy wyjaśnić, że w ramach przedmiotowego przedsięwzięcia planuje się budowę i eksploatację zespołu magazynowo-usługowo-produkcyjnego wraz z przestrzeniami socjalno-administracyjnymi oraz towarzyszącą infrastrukturą, w tym zespołami parkingów na działkach ewidencyjnych nr 373, 374/2, 371, 372/2, 376, 377/2, 378, 379/2, 365/3, 362/2, 366/3, 368, 369/2, 375, 363/3, 381, 382/2, 388, 389/2, 384, 386, 385/2, 387/2 w miejscowości Dzierzgow, gm. Nieborów, powiat łowicki, województwo łódzkie.

W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia (wariant wnioskodawcy) planuje się podjęcie przedsięwzięcia, czyli wybudowanie obiektu z przeznaczeniem na działalność magazynowo-usługowo-produkcyjną, wraz z przestrzeniami socjalno-administracyjnymi, z otwartą rampą - koncepcja wiaty, oraz infrastrukturą w tym zespołami parkingów, z wybetonowanymi/wyasfaltowanymi ciągami komunikacyjnymi. Zdaniem autorów raportu (str. 199 opracowania) „wariant ten z ekonomicznego punktu widzenia jest neutralny dla Wnioskodawcy, natomiast jest niekorzystny dla środowiska z uwagi na fakt, iż otwarte rampy – koncepcja wiaty – mogłyby generować hałas związany z załadunkiem i rozładunkiem towarów. Wyasfaltowanie/wybetonowanie ciągów komunikacyjnych przyspiesza odpływ wód z terenu inwestycji co zwiększa zagrożenie powodziowe”.

W opinii RDOŚ w Łodzi różnicowanie wariantów polegające na przedstawieniu nieznaczącej zmiany polegającej na zastosowaniu otwartej rampy – koncepcja wiaty oraz zespołów parkingów, z wybetonowanymi ciągami komunikacyjnymi w ramach planowanego przedsięwzięcia pozwala sądzić, że nie zostały dokonane rzeczywiste analizy rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia ochrony środowiska. Jako wariant najkorzystniejszy dla środowiska wskazano wariant wnioskodawcy uzasadniając wybór w następujący sposób: „*Uciążliwość dla środowiska wariantu alternatywnego byłaby większa od wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, w głównej mierze ze względu na emisję hałasu – doki bez fartucha uszczelniającego. Wariant proponowany przez wnioskodawcę zakłada mniejszą emisję hałasu, która zostanie ograniczona do minimum w związku z zastosowaniem szczelnych ramp do rozładunku i załadunku towaru*”.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że przedstawiony wariant alternatywny przedsięwzięcia nie odnosi się w żaden sposób ani nie uwzględnia uwag wskazanych w opinii RDOŚ w Łodzi z 23 stycznia 2020 r. znak: WOOŚ.4220.709.2019.IBa.2, w której tut. organ wyraźnie wskazywał, że przedsięwzięcie może wpływać na zaburzenie funkcjonowania obiektu i zmiany w migracji zwierząt oraz ograniczyć wykorzystanie terenu przez zwierzęta. Ponadto w wydanej opinii organ wskazywał, że w związku z koniecznością ograniczenia wpływu przedsięwzięć na zmiany klimatu oraz dostosowania ich do tych zmian, wobec zdiagnozowanego

na terenie województwa łódzkiego ubożenia zasobów wodnych stwierdza się, że przedsięwzięcia, szczególnie wielko powierzchniowe, których istnienie wiąże się z odprowadzaniem wód opadowych i roztopowych do kanalizacji lub do rzek, mają istotny wpływ na zasoby wodne, w tym warunki gruntowo-wodne, mikroklimat i potencjał ekologiczny terenu, tak indywidualnie w skali lokalnej, jak i w sposób skumulowany w skali ponadlokalnej.

W raporcie wskazano jedynie, że „teren przedmiotowego przedsięwzięcia zlokalizowany jest w sąsiedztwie trasy szybkiego ruchu A2 (Autostrada Wolności), która stanowi barierę antropogeniczną dla zwierząt bytujących po jej przeciwnej stronie (...) W fazie eksploatacji niniejszego zamierzenia zwierzęta w szczególności mogą bytować i zakładać siedliska od strony południowej – teren niezagospodarowany na cele przemysłowe, zadrzewiony, a także na terenie biologicznie czynnym projektowanego zespołu magazynowo-usługowo-produkcyjnego”.

Zdaniem tut. organu powyższe zapisy nie stanowią w żaden sposób kompleksowej analizy oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na zagadnienia wskazane w powyższej opinii RDOŚ w Łodzi.

W opinii RDOŚ w Łodzi w przedłożonym raporcie brak racjonalnego wariantu alternatywnego przedsięwzięcia rozumianego jako zabudowa przemysłowa, który w sposób rzeczywisty uwzględniałby wymogi ochrony środowiska. Opis analizowanych wariantów powinien być na tyle rzetelny i dokładny, by można było zbadać, czy przedsięwzięcie powinno być realizowane w wariantcie proponowanym przez inwestora, czy też w wariantcie alternatywnym. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że ww. wadliwość raportu powoduje, że nie można usunąć tego braku wyłącznie poprzez jego uzupełnienie bez kompleksowej korekty pozostałych elementów raportu.

Dodatkowo jak wskazała GDDKiA Oddział w Łodzi w przekazanym raporcie dla ww. przedsięwzięcia zawarto nieprecyzyjną informację „Teren przedmiotowego przedsięwzięcia zlokalizowany jest w sąsiedztwie trasy szybkiego ruchu A2 (Autostrada Wolności), która stanowi barierę antropogeniczną dla zwierząt bytujących po jej przeciwnej stronie”. Zgodnie z decyzją środowiskową dla autostrady A2 Stryków – Konotopa przejście dla małych zwierząt PZM25 w km 396+965 ma za zadanie minimalizację barierowego oddziaływania drogi poprzez zapewnienie ciągłości szlaków migracji zwierząt. Obowiązek utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych poprzez budowę przejść dla zwierząt został nałożony w wydanym w dniu 15 września 2010 r. postanowieniu uzgadniającym warunki realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie autostrady A2 na przedmiotowym odcinku.

Alternatywność oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko. Alternatywność wymaga, co do zasady, zaproponowania wariantu różnego pod względem kryteriów przestrzennych (jak np. lokalizacja, skala i rozmiar inwestycji) lub technologicznych (jak np. rodzaj użytych materiałów, moc i produktywność zainstalowanych urządzeń) – Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 9 lipca 2020 r. II SA/Ol 997/19.

Warianty przedsięwzięcia powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających to środowisko chronić w jak najpełniejszym wymiarze. Przygotowanie opisu racjonalnego wariantu alternatywnego wymaga każdorazowo przeprowadzenia indywidualnej oceny danego przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko w sytuacji, gdyby ten wariant miał być zrealizowany – Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 maja 2020 r. II OSK 3327/19.

Jeżeli zachodzi wadliwość przedstawionych w raporcie wariantów realizacji przedsięwzięcia, to taki raport nie spełnia ustawowych wymagań, koniecznych do wydania decyzji

ustalającej środowiskowe uwarunkowania realizacji danego przedsięwzięcia – Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 stycznia 2020 r. II OSK 507/18.

Posłużenie się w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko pojęciem "racjonalnego" wariantu alternatywnego oznacza, że opisywane w raporcie warianty nie mogą mieć charakteru pozornego ani nie mogą być abstrakcyjne z powodu braku możliwości obiektywnych ich zastosowania i z góry skazane na niepowodzenie, lecz muszą to być warianty możliwe do rzeczywistego wprowadzenia – Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim wyrok z 17 lipca 2019 r. II SA/Go 260/19.

"Racjonalność" wariantu oznacza, że wariant taki faktycznie mógłby zostać wybrany przez organ dokonyjący oceny raportu zamiast wariantu zaproponowanego przez inwestora. Racjonalny wariant alternatywny nie może mieć więc charakteru abstrakcyjnego czy też teoretycznego. Nie należy więc przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa albo jego realizacja jest skazana na niepowodzenie (np. ze względów finansowych). Z kolei "alternatywność" oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko. "Alternatywność" wymaga, co do zasady, zaproponowania wariantu różnego pod względem kryteriów przestrzennych (jak np. lokalizacja, skala i rozmiar inwestycji) lub technologicznych (jak np. rodzaj użytych materiałów, moc i produktywność zainstalowanych urządzeń). Nie jest też wykluczone odwoływanie się do innych różnic, wynikających np. z kryteriów ekonomicznych i społecznych. Bezsprzecznie wariant racjonalny nie może mieć charakteru pozornego, tj. nie może się sprowadzać do zaproponowania realizacji przedsięwzięcia w tej samej lokalizacji przy niewielkich różnicach technologicznych. – Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu wyrok z 7 czerwca 2018 r. IV SA/Po 343/18.

W raporcie należałoby również przeanalizować skalę i zasięg nocnej emisji sztucznego światła pochodzącego z oświetlenia terenu przedsięwzięcia i obiektów kubaturowych oraz ocenę wpływu emisji światła na przyrodę ożywioną pozostającą w zasięgu tego oddziaływania jak również przedstawić rozwiązania ograniczające nocną emisję sztucznego światła, w tym rozproszoną poza teren przedsięwzięcia.

Reakcje na sztuczne oświetlenie mogą być różne. U roślin powoduje ono najczęściej przyspieszenie wzrostu, a na ptaki jasne światło w nocy może wpływać dezorientująco, zwiększać wykrywalność ofiar lub utrudniać ukrycie przed drapieżnikiem. Najistotniejsza jest zmiana rytmu dobowego – efekt wydłużania dnia, co ma istotny wpływ na organizmy żywe, gdyż noc jest potrzebna przede wszystkim do naprawiania uszkodzonych przez światło ultrafioletowe czy ozon troposferyczny elementów komórek. Sztuczne światło wpływa na populacje gatunków zwierząt i roślin, zmienia też całe ekosystemy, wpływając na produkcję pierwotną, nisze ekologiczne i obieg materii. W odniesieniu do przedmiotowej sprawy, w kontekście bezpośredniego sąsiedztwa terenu z przejściem dla zwierząt, oświetlenie terenu może zaburzać dotychczasowe przemieszczanie się zwierząt zwłaszcza poprzez działanie odstraszające. W odniesieniu do tego aspektu nie do przyjęcia jest teza przedstawiona w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, że zwierzęta będą płynnie omijać teren. Nie można bowiem wykluczyć, że zwierzęta próbujące się przemieścić przejściem dla zwierząt od strony północnej z tego przejścia jednak nie skorzystają, ponieważ nie znajdują po drugiej stronie dogodnych, bezpiecznych warunków, co będzie miało przełożenie na stan populacji wielu grup zwierząt na dużym obszarze.

Przedstawiony raport nie spełnia wymogów określonych zgodnie z art. 66 ustawy o oś oraz postanowieniem o zakresie raportu.

Ponadto znajduje się w nim wiele rozbieżności i nieścisłości, m.in.:

1. Mając na uwadze planowane zatrudnienie ok. 1435 osób oraz całodobowy tryb pracy oraz wskazaną w raporcie liczbę stanowisk obsługi pojazdów ciężarowych (170 doków) nie zweryfikowano przyjętych założeń dotyczących natężeniu ruchu pojazdów, tj. 146 poj. ciężkich/dobę oraz 290 poj. lekkich/dobę;
2. Nie wyjaśniono rozbieżności pomiędzy przyjętą mocą akustyczną agregatów prądotwórczych. W tabeli 13 oraz w danych wprowadzonych do obliczeń podano, że moc akustyczna agregatów dla Hali 1 i 2 będzie wynosiła do 94 dB, a dla hali 3 do 90 dB, natomiast w tabeli 56 podano moc akustyczną agregatów dla Hali 1 i 2 na poziomie 100 dB, a dla Hali 3 – 96 dB;
3. W obliczeniach oddziaływania akustycznego nie uwzględniono pompowni p. poz., która również może stanowić kubaturowe źródło hałasu;
4. Nie przedstawiono sposobu wyliczenia – danych wprowadzonych do poszczególnych wzorów na str. 164 raportu, przez co nie można stwierdzić poprawności wyliczonych wartości w tabeli 54;
5. Nie wyjaśniono, dlaczego w ciągu 1 najmniej korzystnej godziny w porze nocy przyjęto czas pracy dla samochodów osobowych: 12 min oraz ciężarowych: 30 min;
6. W raporcie nie wskazano ilości i pojemności zbiorników na ścieki socjalno-bytowe;
7. W raporcie nie wskazano jednoznacznie sposobu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenu przedsięwzięcia. Nie przedstawiono wyliczenia czasu opróżnienia zbiorników retencyjnych. W dokumentacji nie wskazano, iż projektowany system odprowadzania wód opadowych i roztopowych będzie skuteczny. Taka analiza jest niezbędna biorąc pod uwagę, iż woda gruntowa w okolicy planowanego przedsięwzięcia może występować na głębokości ok. 0,5 do 2,0 m p.p.t. (informacja podana na stronie 96 raportu);
8. W raporcie nie przedstawiono minimalnej przepustowości nominalnej projektowanego separatora substancji ropopochodnych.

Dodatkowo należy wspomnieć, że Wójt Gminy Nieborów pismem z 6 grudnia 2019 r., znak: GKI.6721.1.6.2019 zwrócił się do RDOŚ w Łodzi z prośbą o zaopiniowanie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie autostrady A2 dla gminy Nieborów, na fragmencie wsi Dzierzgów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W odpowiedzi na powyższe RDOŚ w Łodzi pismem z 3 stycznia 2020 r., znak: WOOS.410.357.2019.AJa zaopiniował negatywnie projekt przedłożonego dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wnosząc uwagi, m. in.: „*prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nieborów, na fragmencie wsi Dzierzgów nie zawiera analizy wpływu projektowanej zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów na istniejące przejścia dla zwierząt. W ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę obiektów produkcyjnych, składów i magazynów w bezpośrednim sąsiedztwie przejść dla zwierząt jest niewskazane*”. Ponadto należy zaznaczyć, że już podczas opiniowania pierwotnego projektu planu zatwierdzonego Uchwałą Nr X/37/2015 Rady Gminy Nieborów z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nieborów, fragment wsi Bełchów i Dzierzgów (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego, poz. 3649, ze zm.) tut. organ wyraził opinię negatywną uzasadniając ją m. in. tym, że „realizacja ówczesnego projektu planu poprzez dopuszczenie na poszczególnych jednostkach planistycznych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne mogła negatywnie oddziaływać na szlaki migracyjne zwierząt oraz funkcjonalność

istniejącego przejścia dla zwierząt dużych zlokalizowanego na terenie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego poza obszarem planu”.

Wobec powyższego wskazuje się ponownie, iż Wójt Gminy Nieborów powinien przeanalizować szczegółowo możliwość lokalizacji tego typu przedsięwzięć w pobliżu już zrealizowanej inwestycji o skali ogólnopolskiej, jaką jest autostrada A2.

Przedstawiony raport wraz z jego aktualizacją nie spełniają wszystkich wymogów określonych zgodnie z art. 66 *ustawy ooś* oraz zapisów postanowienia o zakresie raportu. Raport nie zawiera prawidłowego opisu wariantowania (art. 66 ust. 1 pkt 5 i 6 *ustawy ooś*), a także analizy możliwych konfliktów społecznych (art. 66 ust 1 pkt 15 *ustawy ooś*).

W odniesieniu do postępowań, w ramach których przeprowadzana jest właściwa ocena oddziaływania na środowisko (składa się na nią również uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska – art. 3 ust. 1 pkt 8 *ustawy ooś*), ten etap postępowania następuje z wykorzystaniem szczególnego środka dowodowego jakim jest raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Weryfikacja raportu jest oceną, czy przedstawiony dokument zawiera wszystkie wymagane elementy i czy zawarte w nim informacje są prawdziwe i rzetelne, a przedstawione wyniki obliczeń mające znaczenie dla oceny przedsięwzięcia są wiarygodne w kontekście „negatywnego oddziaływania na środowisko” danego przedsięwzięcia. Zasadniczo zatem postępowanie wyjaśniające prowadzone przez RDOŚ w Łodzi skupia się na weryfikacji raportu, analizując treść raportu o oddziaływaniu przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, w szczególności metodykę przeprowadzanych analiz (oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko).

W pierwszej kolejności, przed przystąpieniem do merytorycznej oceny przedsięwzięcia w kontekście jego oddziaływania na środowisko, weryfikacji podlega kompletność raportu ooś względem wymogów stawianych ustawą ooś, jak i postanowieniem organu gminy o zakresie raportu. Nie można dokonać weryfikacji przedstawionych analiz, skoro raport nie zawiera wszystkich elementów wymaganych przepisami lub informacje o przedsięwzięciu istotne z punktu danych wprowadzanych do analiz są nie pełne. Uniemożliwia to dokonanie jakiegokolwiek rzetelnej oceny merytorycznej.

Niepełne informacje na temat przedsięwzięcia nie pozwalają dokonać pełnej merytorycznej oceny treści raportu i odnieść się do wszystkich jego elementów. W związku z powyższym materiał dowodowy przedłożony w przedmiotowej sprawie, nie pozwala RDOŚ w Łodzi na uzgodnienie warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Po analizie całego zgromadzonego materiału dowodowego uznano, że nie można uzgodnić warunków realizacji przedsięwzięcia działając zgodnie z zasadą prewencji i przezorności, wyrażoną w art. 6 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219 ze zm.).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 *ustawy ooś*, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Występując o ww. uzgodnienie przedkłada raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Wyjaśnić należy, że to obowiązkiem strony postępowania jest złożenie kompletnych pod względem formalnym i merytorycznym dowodów w sprawie. W ocenie tutejszego organu, w świetle poczynionych ustaleń, złożenie raportu ooś było przedwczesne. Autor raportu ooś winien przygotować go w sposób pozwalający na jego merytoryczną ocenę, a co za tym idzie, ocenę samego przedsięwzięcia.

Należy zwrócić uwagę, że przepisy dotyczące ocen oddziaływania na środowisko odwołują się do „negatywnego oddziaływania na środowisko”. Określenie negatywne oznacza tyle, co prowadzące do szkodliwych ujemnych skutków, pomniejszające wartości w środowisku (środowiska, jego składników, choć niekoniecznie prowadzi do powstania szkód). Skutkiem tego jest konieczność określania w postępowaniu ocenowym (również uzgadniającym) zasięgu i natężenia oddziaływania. Przedmiotem postępowania ocenowego jest ocena dopuszczalnych obciążeń środowiska w kontekście „negatywnego oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko”. Przy czym ocena odnosi się do wszelkich oddziaływań, jakie może powodować realizacja, eksploatacja i likwidacja danego przedsięwzięcia.

Organ współdziałający dokonuje uzgodnienia warunków realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia w oparciu o raport ooś, który w swej treści jest zgodny z zapisami art. 66 *ustawy ooś* oraz zapisami postanowienia o zakresie raportu. Jeżeli przedłożony dokument nie wypełnia formalnych wymagań stawianych ustawą ooś i postanowieniem o zakresie raportu, nie może być uznany za takowy, a co za tym idzie, być podstawą przeprowadzanej oceny ooś.

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust. 7 *ustawy ooś* na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

Odmowa uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia nie zamyka stronie możliwości dokonania takowego uzgodnienia w sytuacji, w której raport ooś będzie wypełniał wymogi stawiane zapisami art. 66 *ustawy ooś* oraz zapisami postanowienia o zakresie raportu.

Zgodnie z art. 74 ust. 4 *ustawy ooś*, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach doręcza ją niezwłocznie organom, których opinia lub uzgodnienie były wymagane przed jej wydaniem.

Zgodnie z art. 76 ust 1 *ustawy ooś*, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w sprawach dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organy, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 2-4, lub organy wyższego stopnia w stosunku do tych organów, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska kieruje wystąpienie, którego treścią może być w szczególności wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji.

**Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Łodzi**

Grzegorz Socha
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania
na Środowisko

/podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

/pismo zostało wydane w formie dokumentu elektronicznego/

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Nieborów (ePUAP)

Sprawę prowadzi: Izabela Barylak; tel. 42 665 09 64